

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 10P/54/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4621201018
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslava Šúleková
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2021:4621201018.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany samosudkyňou Mgr. Miroslavou Šúlekovou vo veci starostlivosti súdu o mal. dieťa: W. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matka: M. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V., Z. XXX/X, prechodne G., P.O.K. XXXX/X a otec: L. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V., Z. XXX/X, t.č. V., W. XXX/XXX, o návrhu matky na zníženie výživného, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh matky na zníženie výživného zamietá.
- II. Súd návrh otca na zvýšenie výživného zamietá.
- III. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa návrhom doručeným súdu dňa 15.04.2021 domáhala zníženia výživného na mal. W. na sumu 50 eur mesačne a návrh zdôvodnila tým, že od 1. mája 2021 sa jej znižuje príjem na sumu 209,70 eur mesačne.
2. Na pojednávaní konanom dňa 24.06.2021 matka uviedla, že posledný pracovný pomer ukončila dohodou, pretože prepustili by ju tak či tak, ale z dôvodu, aby dostala odstupné, sa s riaditeľom dohodli na tejto forme ukončenia pracovného pomeru. Odvtedy nie je nikde zamestnaná, jej jediný príjem je čiastočný invalidný dôchodok, kvôli svojmu zdravotnému postihnutiu - je nedoslýchavá, má problém zamestnať sa.
3. Otec na pojednávaní konanom dňa 24.06.2021 uviedol, že s návrhom matky súhlasí, pretože ak by nesúhlasil, ťahalo by sa to, vie, že bývalá manželka by podstúpila určité kroky. Ďalej uviedol, že dva týždne pred pojednávaním dostal infarkt, zdravotne je na tom zle, na pojednávanie ho sprevádzala jeho partnerka. O maloletého sa stará naďalej sám, bývajú spolu.
4. Po odročení pojednávania za účelom vyžiadania potrebných správ, otec zmenil svoje stanovisko, keď v písomnom podaní zo dňa 09.07.2021 uviedol, že s návrhom matky nesúhlasí, naopak žiada, aby súd zvýšil výživné na sumu 145 eur mesačne, pretože náklady na maloletého sa oproti poslednej úprave výživného zvýšili. Zároveň sa zo zdravotných dôvodov ospravedlnil z neúčasti na pojednávaní určenom na deň 12.07.2021.
5. Kolízny opatrovník s návrhom nesúhlasil, pretože zníženie výživného nie je v záujme maloletého.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, prečítaním a oboznámením listinných dôkazov a obsahu pripojených spisov a zistil tento skutkový stav:

7. Rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 11P/130/2015 zo dňa 3.9.2015, právoplatným dňa 05.10.2015 bolo manželstvo rodičov mal. W. rozvedené, mal. deti pochádzajúce z manželstva a to W. a L., narodenú X.X.XXXX súd na základe dohody rodičov zveril na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude deti zastupovať a spravovať ich majetok, otca zaviazal platením výživného sumou 50 eur mesačne na každé z detí vždy do 15-eho dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku a styk otca s deťmi ponechal neobmedzený.

8. V tom čase bývali rodičia s deťmi v trojizbovom byte, ktorého boli bezpodielovými spoluvlastníkmi, otec bol zamestnaný v X. s.r.o. G. ako robotník, od júna 2015 bol dlhodobo práceneschopný, matka bola nezamestnaná a poberala čiastočný invalidný dôchodok v sume 184,30 eur mesačne.

9. Mal. W. v tom čase navštevoval X. ročník základnej školy v V., v tom čase maloletá dcéra rodičov - L. bola v G. ročníku Strednej T.koly G. a M. v G., odbor N..

10. Po rozvode rodičov sa otec stal invalidným, Sociálna poisťovňa mu priznala invalidný dôchodok v sume 195,60 eur, ktorý mu začala vyplácať od marca 2019 so spätnou účinnosťou od 30.5.2018 s tým, že invalidný dôchodok za obdobie od 30.5.2018 do 3.3.2019 je vo výške 1.751,30 eur a poisťovňa z neho zúčtovala sumu 450,20 eur, ktorá bola otcovi vyplatená na dávke v hmotnej núdzi a zvyšok, t.j. sumu 1.301,11 eur otcovi poukázala na výplatu. Otec sa od 16.9.2013 lieči v psychiatrickej ambulancii MUDr. O. M. v G., pretože trpí stredne ťažkou depresiou a z tohto dôvodu je aj uznaný invalidným.

11. Rozsudkom sp. zn. 10P/11/2019 zo dňa 18.03.2019, právoplatným dňa 18.04.2019 tunajší súd zmenil rozsudok sp. zn. 11P/130/2015 zo dňa 03.09.2015 tak, že zveril mal. W. do osobnej starostlivosti otca, obaja rodičia sú oprávnení maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok, matka je povinná prispievať na výživu maloletého sumou 100 eur mesačne s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku vždy do 20-eho dňa v mesiaci vopred k rukám otca. Styk matky s maloletým súd ponechal v neobmedzenom rozsahu a podľa § 37 ods. 2 písmeno b/ Zákona o rodine určil nad výchovou maloletého dohľad na dobu jedného roka od právoplatnosti rozsudku.

12. K zmene zverenia došlo na základe návrhu otca, ktorý sa pôvodne návrhom zo dňa 21.01.2019 domáhal zníženia výživného na maloletého, na začiatku pojednávania dňa 28.02.2019 návrh zmenil tak, že žiadal, aby súd maloletého zveril do jeho osobnej starostlivosti, čo zdôvodnil tým, že matka nemá vytvorené podmienky na bývanie a maloletý býva prakticky od rozvodu prevažne u neho alebo u jeho sestry. Matka spočiatku s návrhom na zmenu zverenia nesúhlasila, potom, čo súd zisťoval názor maloletého, ktorého vypočul na pojednávaní, zmenila svoje stanovisko, súhlasila so zverením maloletého otcovi, pretože nechcela konať v rozpore so želaním maloletého. Maloletý vo svojej výpovedi uviedol, že by chcel naďalej bývať s otcom, je tam zvyknutý, má v V. kamarátov, u mamy nebýva asi pol roka. Má rád obidvoch rodičov, ale radšej by býval u otca s tým, že s mamou sa bude stretávať tak ako aj doposiaľ. Chodí za ňou často do práce, pozná aj matkinho priateľa, vychádza s ním dobre. Otec sa vie o ňo postarať, v dome, v ktorom bývajú, má svoju izbu, posteľ. Často k nim chodí teta, otcova sestra, ktorá im pomáha, aj on chodieval k nej. V škole sa učí dobre, lepšie ako vlni, vo voľnom čase sa venuje futbalu.

13. Otec v tom čase býval v rodinnom dome v V. patriacom jeho sestre spolu s maloletým W., náklady na bývanie mal mesačne v sume 270 eur. W. býval v V. u svojej tety, otcovej sestry R. I. už aj rok pred rozhodnutím súdu o zmene zverenia a to na základe dohody medzi matkou a tetou, ktorú uzavreli písomne dňa 14.11.2018. V dohode sa uvádzalo, že matka dáva pani I. syna do dočasnej opatery z dôvodu, že otec maloletého ju a jej tri deti pripravil o byt, ona odišla bývať k svojej matke, čo mal. W. odmietol.

14. Matka v čase posledného rozhodnutia bývala so svojim priateľom X. R., ktorý bol rozvedený, nezamestnaný, v byte jeho matky pani U. v G., o ktorú sa priateľ staral.

15. Matka bola v tom čase zamestnaná od 1.3.2016 v neziskovej organizácii B. - S., n.o. X. I. O. v chránenej dielni v obci V. na 40 hodinový pracovný úväzok týždenne, pracovnú zmluvu mala uzavretú na dobu neurčitú, priemerne mesačne zarábala 450 eur v čistom, okrem toho poberala aj čiastočný invalidný dôchodok v sume 198,50 eur mesačne. Invalidná je z dôvodu, že trpí ťažkou nedoslýchavosťou. Zamestnávateľ jej vykonával zo mzdy exekučné zrážky na základe exekučného príkazu vydaného súdnym Exekútorom JUDr. V. W., Exekučný úrad vo Zvolene.

16. Rodičia už okrem mal. W. nemali ďalšie vyživovacie povinnosti.

17. V konaní o zmenu zverenia maloletého súd vypočul ako svedkov aj otcovu sestru R. I., ktorá uviedla, že mal. W. u nej býval od októbra 2018, požiadala ju matka, či by sa o maloletého postarala na určitý čas, pretože nemala vytvorené podmienky na starostlivosť o maloletého, teraz maloletý býva u otca, jej brata, v dome, ktorý im poskytla na bývanie, bývajú blízko seba, pokiaľ je potrebné, pomôže im, navarí a podobne a matkinho priateľa X. R., ktorý uviedol, že s matkou sú priatelia asi rok, bývajú teraz v spoločnej domácnosti aj s jeho matkou, o ktorú sa on stará, inak pracuje ako hudobník v zahraničí. Mal. W. s nimi nikdy nebýval, on sa s ním videl dokopy asi trikrát, nemal preto možnosť vytvoriť si s ním bližší vzťah, ale pokiaľ by maloletý chcel bývať s matkou, jemu by to neprekážalo, vie však, že maloletý chce bývať s otcom. Sám už maloleté deti nemá, je rozvedený.

18. V súčasnosti obidvaja rodičia naďalej poberajú invalidné dôchodky, otec v sume 206,60 eur, matka v sume 209,70 eur. Aktuálne je otcov zdravotný stav zhoršený v dôsledku infarktu, ktorý prekonal v priebehu tohto konania. Naďalej býva s mal. W. v rodinnom dome jeho sestry, mesačné výdavky má na nájomné 415 eur, dopláca za lieky 26 eur.

19. Maloletý W. ukončil M. ročník Základnej školy v V..

20. Matka dňa 27.04.2020 požiadala zamestnávateľa - B. - S., n.o. X. I. O., u ktorého pracovala od 01.03.2016 ako ručný práč, o skončenie pracovného pomeru dohodou, dôvod neuviedla, zamestnávateľ jej vyhovel a pracovný pomer s ňou ukončil ku dňu 31.05.2020. Matka sa potom zaevidovala na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Topoľčanoch, ktorý ju z evidencie uchádzačov o zamestnanie vyradil dňom 15.02.2021 z dôvodu, že o to požiadala matka a to z dôvodu preukázanej starostlivosti o blízku osobu odkázanú na jej celodennú opateru. Matka uviedla, že tou osobou bola matka jej priateľa X. R.. V súčasnosti sa už o ňu nestará, nepracuje, nie je evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie, jediným jej príjmom je čiastočný invalidný dôchodok. Matka býva v dvojizbovom byte, ktorý jej prenajíma Y. R. na základe nájomnej zmluvy uzavretej dňa 28.02.2019, nájomné je mesačne 110 eur, platby za elektrinu 19 eur mesačne a za satro 7,11 eur mesačne.

21. Rodičom od poslednej úpravy výživného vyživovacie povinnosti nepribudli.

22. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako ja na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Rovnako prihliadne aj na neprimerané riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú ročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje, možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu 3 rokov späť, odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena, alebo zrušenie výživného možné, len na návrh.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, ak dôjde k zrušeniu, alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

23. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že návrh matky na zníženie výživného je nedôvodný, pretože bolo preukázané, že matka má síce v súčasnosti jediný oficiálny zdroj príjmu čiastočný invalidný dôchodok, avšak pri rozhodovaní o výživnom pre maloleté dieťa súd neprihliada len na aktuálne pomery povinného rodiča, ale je povinný prihliadnuť v zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine aj na to, či sa povinný vzdal bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku alebo majetkového prospechu. V tomto prípade matka mala dlhodobu prácu, ktorá zodpovedala jej schopnostiam, zdravotnému stavu, jej pracovný pomer, ktorý trval približne štyri roky a bol uzavretý na dobu neurčitú, bol ukončený z jej podnetu bez preukázania, že matka na to mala vážny dôvod. Od jeho ukončenia už uplynula doba viac ako rok, počas ktorého sa matka preukázateľne neuchádzala o nijakú prácu, vykonávala starostlivosť o blízku osobu, ktorú už v súčasnosti nevykonáva. Napriek tomu nepožiadala úrad práce o pomoc pri hľadaní zamestnania. Tieto skutočnosti súd viedli k záveru, že pokiaľ by matka mala záujem zvýšiť si príjem, aby z neho mohla platiť určené výživné na svoje maloleté dieťa, mala byť iniciatívna pri hľadaní aspoň čiastočného úväzku vzhľadom na jej zdravotný stav, prípadne zostať pracovať u posledného zamestnávateľa, u ktorého mala stabilný príjem.

24. Súd poukazuje na to, že tak ako matka, aj otec má aktuálne jediný zdroj príjmu invalidný dôchodok, ktorého výška je rovnaká ako u matky, avšak otec z neho musí hradiť náklady nielen na jeho odôvodnené potreby, ale aj potreby mal. W., o ktorého sa osobne stará, čím si tiež čiastočne plní svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť, na čo musí súd pri rozhodovaní taktiež prihliadnuť.

25. Z uvedených dôvodov súd návrh matky ako nedôvodný zamietol.

26. Súd po vykonanom dokazovaní dospel tiež k záveru, že v súčasnosti nie je v možnostiach a schopnostiach matky platiť výživné vyššie, než doposiaľ určené, teda vo výške 100 eur mesačne a preto nevyhovel návrhu otca na zvýšenie výživného na sumu 145 eur mesačne.

27. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP tak, že žiadna zo strán nemá nárok na ich náhradu, pretože v mimosporových konaniach sa vylučuje nárok na náhradu trov konania, pokiaľ zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, prostredníctvom Okresného súdu Topoľčany na Krajský súd v Nitre.

Podľa § 359 Civilného sporového poriadku, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie musí mať náležitosti podľa § 127 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku (musí byť v ňom uvedené ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka tohto konania) a podľa § 363 Civilného sporového poriadku (musí sa v ňom uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh)).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 44 CMP, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.